

Művészettörténet

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az 1. pontban foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A második fordulóra jutó versenyzőknek az első forduló után pályamunkát kell beadniuk az alábbiakban megadott témák közül egyet kiválasztva.

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jeligeként választott kifejezést rá kell írni a pályamunkára, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajta feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljon a versenyző személyére, és betű karakterrel kezdődjön.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **5. sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező a **5. sz. melléklet** használata! A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A versenyzőknek a jeligével ellátott pályamunkát és a jeligés borítékot – a felterjesztési határidő figyelembe vételével – át kell adniuk az iskola igazgatójának.

A pályamunkákat a jeligés borítékkal együtt postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva az iskola igazgatójának kell továbbítania az Oktatási Hivatalba a megjelölt határidőig. A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: "OKTV művészettörténet pályamű(vek)".

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A pályamű ajánlott terjedelme – a képmelléklet (fotó, fénymásolat, rajz), az irodalomjegyzék, a tartalomjegyzék nélkül – 10-15 gépelt oldal lehet (12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, 2,5 cm margó).
- Az átvett szövegek, idézetek, ábrák, irodalmi hivatkozások stb. forrásait a tudományos munkákban szokásos módon kell megjelölni (az Interneten található anyagok nem mindig tekinthetőek hitelesnek). A forrásjegyzék hiánya esetén a pályamunkát a versenybizottság nem értékeli.
- A pályaművet nem kell bekötetni, nem szükséges a költséges, díszes megjelenítés.
- A pályamű kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

A verseny anyaga

Első forduló

- Írásbeli, tesztkérdéseket tartalmazó feladatlap az előzetesen megadott irodalomjegyzék alapján művészettörténeti – építészeti, festészeti, szobrászati – alapfogalmakból, alapvetően a középszintű érettségi vizsga követelményrendszer alapján (időtartam 120 perc, elérhető pontszám 100 pont).

A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Irodalom:

- Pázmány Ágnes – Permay Éva: *Látás és ábrázolás*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2012.
- Imrehné Sebestyén Margit: *A képzelet világa 9*. Apáczai Kiadó/OFI, Budapest 2015.
- Horváth Katalin - Imrehné Sebestyén Margit: *A képzelet világa 10*. Apáczai Kiadó/OFI, Budapest 2015.
- Zombori Béla (2004): *Képszótár - Artwords* (művészettörténeti nevek, fogalmak képes kislexikona) a www.kepszotar.hu WEB helyen.

Második forduló

- A pályamunka elkészítése (elérhető pontszám 100 pont).
- Valamennyi téma esetében a feladat műelemzés.

A pályamunkák téma- és irodalomjegyzéke:

1. Bakócz-kápolna, 1507, Esztergom, főszékesegyház

- Horler Miklós: *A Bakócz-kápolna az esztergomi főszékesegyházban*. Budapest, 1987.
- Tóth Sándor: *Az esztergomi Bakócz-kápolna történelmi helye*. Ars Hungarica 18, 1990, 207-227
- Balogh Jolán: *Mátyás Király és a művészet*. Budapest, 1985.
- Balogh Jolán: *Az esztergomi Bakócz kápolna*. Budapest, 1955.
- Mikó Árpád: *A reneszánsz Magyarországon*. Budapest, 2009.

2. A visegrádi Madonna, 1480-1490, Esztergom, Keresztény Múzeum, letét a visegrádi Mátyás király Múzeumban

- *Hunyadi Mátyás, a király. Hagyomány és megújulás a királyi udvarban 1458-1490*. Kiállítási katalógus, Budapesti Történeti Múzeum, 2008, kat. 11.4.
- Balogh Jolán: *Mátyás Király és a művészet*. Budapest, 1985.
- Balogh Jolán: *A művészet Mátyás király udvarában*. Budapest, 1966, I. 243-244, II. 357-358, 361-362, 365.
- Mikó Árpád: *A reneszánsz Magyarországon*. Budapest, 2009.

3. Philostratosz-kódex, 1487-1490, Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, Cod. lat. 427.

- *Hunyadi Mátyás, a király. Hagyomány és megújulás a királyi udvarban 1458-1490*. Kiállítási katalógus, Budapesti Történeti Múzeum, 2008, kat. 11.14.
- Mikó Árpád: *A reneszánsz Magyarországon*. Budapest, 2009.
- *Bibliotheca Corviniana 1490-1990*. Kiállítási katalógus, Országos Széchényi Könyvtár, Budapest, 1990, kat. 215.
- Mikó Árpád: *Ekphrasis (A budapesti Philostratosz-kódex és a Bibliotheca Corvina)*. In: *Művészettörténeti Tanulmányok Mojzer Miklós 65. születésnapjára*. Budapest, 1991, 69-77.
- Balogh Jolán: *Mátyás Király és a művészet*. Budapest, 1985.
- *Kódexek a középkori Magyarországon*. Kiállítási katalógus, Országos Széchényi Könyvtár, Budapest, 1985, kat. 128.

4. A Mátyás-kálvária talapzata, 1480-1490, Esztergom, Főszékesegyházi Kincstár

- Kovács Éva: *A Mátyás Kálvária*. Budapest, 1983.
- Mikó Árpád: *A reneszánsz Magyarországon*. Budapest, 2009.
- Balogh Jolán: *Mátyás király és a művészet*. Budapest, 1985, 363-366.
- Balogh Jolán: *A művészet Mátyás király udvarában*. Budapest, 1966, I. 337-342.

Harmadik forduló (döntő)

- Szóbeli (elérhető pontszám 100 pont).

Téma:

Művészet Mátyás király és a Jagellók uralkodása idején

- Műfelismerés az előzetesen megadott irodalom alapján (25 pont).
- Otthoni felkészülés alapján a döntő megadott korszakához, témájához tartozó – közvetlen élményen is alapuló, szabadon választott mű elemző-értékelő bemutatása, legfeljebb öt perces digitális prezentáció (PowerPoint) formájában, amelyben a képek dominálnak (25 pont).
- Önálló kiselőadás tartása az előzetesen megadott irodalomjegyzék alapján. A helyszínen kihúzott témához kapcsolódó képek segítik az előadás megtartását, amelynek lényege a korba, az egyetemes és a magyar művészetbe helyezett műelemzés hangsúlyozása (50 pont).

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2018. november 8. (csütörtök) 14 óra

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.
- A feladatlapokat a szaktanárok (szaktanári munkaközösségek) értékelik központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- A feladatlapok közül csak azokat kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni, amelyek elérték a versenybizottság által meghatározott pontszámot.
- A beküldött feladatlapok közül a továbbjutási létszámhatárnak legfeljebb a másfélszeresét kitevő legjobbkat a versenybizottság felülvizsgálja, és az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2018. december 12-éig** értesíti az érintett iskolákat az eredményekről. Ezek alapján csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni (kézbesíteni vagy tértivevényes küldeményként postára adni) **2019. február 11-éig**, akiknek a feladatlapja a felüljavítás után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett dolgozatokat és pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.

A második fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (kézbesítésének vagy postára adásának) határideje: 2019. február 11. (hétfő)

- A beküldött pályamunkákat a versenybizottság értékeli, és az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2019. március 20-áig** értesíti az

iskolákat az eredményekről és a döntő fordulóra továbbjutott versenyzők számára a felkészüléshez szükséges irodalomjegyzékről.

- A versenybizottság a feladatlap és a pályamunka összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket.
- A pályamunkákat a versenybizottság a következő szempontok szerint értékeli:
  - a kiválasztott témával kapcsolatos tájékozottság
    - a korszakról, a művésztől, az elemzett műről, valamint jelentőségéről az európai művészetben;
  - a szakirodalmi tájékozottságon túl az olvasmányok megértése
    - alapvető elvárás az irodalomból szerzett ismeretek önálló, logikus felhasználása, alárendelése a műelemzésnek;
    - a szakirodalom fordulatainak kritika nélküli átvétele, és folytonos ismertetése az önálló gondolkodást és fogalmazást nem helyettesítheti;
  - a műelemzésnek egyformán jelentős összetevője legyen
    - a mű pontos és szabályos elemző leírása;
    - a korszakra, az alkotóra, a műre jellemző stílusjegyek szakszerű kimutatása;
    - adott esetben ikonográfiai elemzés, a mű tartalmának kifejezése, művészettörténeti helyének, jelentőségének kimutatása (a művész életművében, a korszakban);
  - a kiválasztott műalkotás művészeti eszközeinek kifejtése
    - a képeken ábrázolt emberi viszonyok, és a mű érzelmi hatásának fejtegetése, vagy az építéstörténet részletező leírása az objektív, szakszerű műértelmezést nem pótolja;
  - egyéb, fontos bírálati szempontok
    - a feldolgozás tartalmi arányossága, a stílus, a szabatos fogalmazás.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2019. április 24. (szerda)

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi Budapesten, az általa kijelölt helyszínen.
- A verseny végeredményét az első és a második fordulóban elért pontszámok összegének fele és a harmadik fordulóban elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén a döntőben elért pontszám, további pontazonosság esetén az önálló kiselőadásra kapott pontszám határozza meg a helyezést.